

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Definitieve goedkeuring van het ontwerp van decreet houdende instemming met het Besluit van de Vertegenwoordigers van de Regeringen der Lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, van 28 april 2004, betreffende de voorrechten en immunities die aan ATHENA worden verleend, ondertekend te Brussel op 28 april 2004.

1. INHOUDELIJK

Situering

Zetelakkoorden met internationale organisaties

Met Brussel als belangrijk diplomatiek centrum, spreekt het voor zich dat België gaststaat is voor vele internationale organisaties die in ons land hetzij hun hoofdzetel, hetzij een vertegenwoordiging hebben. In een intrafederale werkgroep van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB) werd principieel aangenomen dat er geen promotie voor de vestiging van internationale organisaties zou worden gemaakt, maar dat op het verzoek van nieuwe organisaties tot vestiging toch op een gastvrije wijze zou worden ingegaan. Hiermee wordt een aanbod bedoeld van statutaire en logistieke aard dat competitief is met dat van de buurlanden. De ICBB heeft deze basishouding voor het onthaal en een aantal standaardregels daarvoor gevalideerd.

België houdt daarbij streng vast aan het algemene beginsel dat de voorrechten en immunities die internationale organisaties en hun personeel genieten, functioneel dienen te zijn: slechts deze voorrechten en immunities worden toegekend die noodzakelijk zijn voor de onafhankelijkheid en de goede werking van de organisatie. Voorrechten en immunities kennen dus een uitzonderingskarakter; zij houden immers per definitie een uitzondering in op de Grondwet en de andere regelgeving. Het voorliggende besluit bevat dergelijke uitzonderingsbepalingen.

Zetelakkoorden bevatten een aantal voorrechten en immunities, die door alle overheden dienen te worden gerespecteerd. Aangezien ze ook een impact (kunnen) hebben op gemeenschaps- of gewestbevoegdheden, behoeven ze ook de instemming van deze overheden. De concreet toegepaste voorrechten en immunities verschillen tussen de zetelakkoorden onderling, maar in de regel gaat het om de volgende aspecten:

- ze beperken de draagwijdte van normen inzake huiszoeking, die door de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaams Gewest met toepassing van artikel 11 BWHI zouden worden aangenomen;

- ze beperken de toepassing van gewestelijke normen inzake onteigening (artikel 6quater BWHI, zoals van toepassing sinds 1 juli 2014) en de mogelijkheid van de gemeenschappen en de gewesten om tot onteigening over te gaan (artikel 79 BWHI);
- ze hebben een impact op de gewestelijke normen inzake de tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten (artikel 6, §1, IX, 3°, BHWI, zoals van toepassing vanaf 1 juli 2014) of de toepassing door de gewesten van de federale normen betreffende de arbeidskaart afgeleverd in het kader van de specifieke verblijfssituatie van de betrokken personen (artikel 6, §1, IX, 4°, BHWI, zoals van toepassing sinds 1 juli 2014);
- eventuele fiscale voorrechten zijn doorgaans ruim gesteld, zodat zij ook betrekking hebben op gewestelijke belastingen als vermeld in artikel 3 Bijzondere Financieringswet (bijv. onroerende voorheffing, registratierechten). De toegewezen delen van de opbrengst van andere belastingen zijn geen gefedereerde belastingen, het blijven rijksbelastingen, zoals de financieringswet uitdrukkelijk bepaalt in zijn artikel 6. Het gaat om de personenbelasting en de btw. Vrijstellingen op zulke belastingen blijven dus een federale bevoegdheid, hoewel de gefedereerde overheden hierdoor onrechtstreeks inkomsten zullen derven (artikel 42 en volgende van de bijzondere financieringswet): als gevolg van dergelijke vrijstellingen verlagen de dotaties en ristorno's;
- het is bovendien geenszins uitgesloten dat directe belastingen, ingesteld door de gemeenschappen of gewesten op grond van artikel 170, §2, eerste lid, Gw., van toepassing zouden zijn op internationale organisaties (bijv. bepaalde wegenheffingen);
- voorrechten waardoor personeelsleden niet onder de Belgische sociale zekerheid vallen hebben een impact op het toepassingsgebied van de regelgeving van de Vlaamse Gemeenschap inzake de zorgverzekering (artikel 5, §1, II, 2°, BWHI) of de gezinsbijslagen (artikel 5, §1, IV, BWHI, zoals van toepassing vanaf 1 juli 2014);
- retributies zijn van vrijstelling uitgesloten.

Gemengd karakter en ondertekening

In zijn vergadering van 13 mei 2004 legde de Werkgroep Gemengde Verdragen (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie voor het Buitenlands Beleid (ICBB) het exclusief federaal karakter van het besluit vast. De Raad van State, afdeling Wetgeving was in zijn (federaal) advies van mening dat het voorliggend besluit een gemengd verdrag betrof.

Het gemengde karakter werd alsnog vastgelegd tijdens de vergadering van de WGV van 26 mei 2016. Zowel de federale overheid als de gewesten en de gemeenschappen zijn bevoegd verklaard. De werkgroep komt aldus terug op zijn vroegere beslissing.

Het besluit betreffende de voorrechten en immuniteiten werd op 28 april 2004 ondertekend door de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten van de Europese Unie (EU).

Advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving

In zijn advies van 22 augustus 2016 met kenmerk 59.869/IV maakte de Raad van State geen opmerkingen.

Context en inhoud

ATHENA werd op 1 maart 2004 bij Besluit 2004/197/GBVB van de Raad van de Europese Unie opgericht. ATHENA is een mechanisme voor het financieren van de gemeenschappelijke kosten van militaire operaties van de Europese Unie (EU) in het kader van haar gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GVDB). Van de 28 lidstaten draagt enkel Denemarken niet bij aan de financiering van militaire operaties. Het land heeft ervoor gekozen niet mee te doen aan het GVDB wat militaire aangelegenheden betreft.

ATHENA opereert binnen het kader van het Raadssecretariaat en maakt gebruik van zijn personeel. Nochtans maakt ATHENA formeel geen deel uit van het Raadssecretariaat. Het beschikt over een eigen rechtsbekwaamheid en is onder het toezicht geplaatst van een Speciaal Comité waarin alle bijdragende lidstaten zetelen en dat bij unanimité beslist.

Op 28 april 2004 kwamen de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten tijdens de Raad bijeen. Hun besluit verduidelijkt de voorrechten en de immuniteiten om een goede werking van ATHENA te waarborgen, uitsluitend in het belang van de Europese Unie en haar lidstaten.

Om de goede werking van ATHENA te kunnen waarborgen, zijn bepaalde voorrechten en immuniteiten noodzakelijk. Daartoe namen de vertegenwoordigers van de lidstaten tijdens de Raad van 28 april 2004 het voorliggende besluit aan. Voor belastingdoeleinden wordt ATHENA door de lidstaten geacht te voldoen aan de criteria voor een vrijstelling krachtens artikel 15, lid 10, van de zesde richtlijn 77/388/EEG van de Raad van 17 mei 1977 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen der lidstaten inzake omzetbelasting – Gemeenschappelijk stelsel van belasting over de toegevoegde waarde: uniforme grondslag, en artikel 23, lid 1, van richtlijn 92/12/EEG van de Raad van 25 februari 1992 betreffende de algemene regeling voor accijnsproducten, het voorhanden hebben en het verkeer daarvan en de controles daarop.

Het besluit telt zeven artikelen.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Zie Vlaamse Regering VR 2016 1507, document 0797/1.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Zie Vlaamse Regering VR 2016 1507, document 0797/1.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Zie Vlaamse Regering Vr 2016 1507, document 0797/1.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

5.1. Reguleringsimpactanalyse (RIA)

Regelgeving ter goedkeuring van internationale overeenkomsten is vrijgesteld van een RIA (Omzendbrief VR 2014/13).

5.2. Wetgevingstechnisch en taalkundig advies

Voorontwerpen van decreet die meermaals in dezelfde vorm voorkomen, moeten niet telkens voor wetgevingstechnisch en taalkundig advies worden voorgelegd volgens Omzendbrief Wetgevingstechniek VR 2014/4 (aanwijzing nr. 305).

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van decreet houdende instemming met het Besluit van de Vertegenwoordigers van de Regeringen der Lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, van 28 april 2004, betreffende de voorrechten en immuniteiten die aan ATHENA worden verleend, ondertekend te Brussel op 28 april 2004, alsook aan de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor het buitenlands beleid en de Europese aangelegenheden., te gelasten het ontwerp van decreet en de bijhorende memorie van toelichting in naam van de Vlaamse Regering in te dienen bij het Vlaams Parlement.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

Bijlagen:

- een ontwerp van decreet;
- een memorie van toelichting;
- het besluit in het Nederlands;
- het advies van de Raad van State d.d. 22 augustus 2016.